

OPINIÓ

Menjar: ingerir aliments sòlids o semisòlids, segons la definició del Diccionari de la Llengua Catalana. Menjar, però, és molt més que empassar-se aliments. Menjar d'una manera sana i conscient implica preguntar-se d'on ve el que consumim, com s'ha elaborat, en quines condicions, perquè en paguem un determinat preu.

Significa prendre el control sobre els nostres hàbits alimentaris i no delegar. O en d'altres paraules, significa ser sobirans, poder decidir, pel que fa a la nostra alimentació. Aquesta és l'essència de la sobirania alimentària.

Va ser l'any 1996, quan el moviment internacional de pagesos La Via Camperola va posar per primera vegada aquest concepte damunt de la taula coincidint amb una cimera de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) a Roma. Un dels objectius principals era promoure l'agricultura local, pagesa, a petita escala i acabar amb les ajudes que rep l'agroindústria per a l'exportació i amb els excedents agrícoles, que fan la competència deslleial als petits productors. Avui, aquesta demanda ja no es circumscriu tan sols al món pagès, sinó que amplis sectors socials la reclamen. Alimentar-se, i poder decidir com fer-ho, és cosa de tots.

El concepte de sobirania alimentària va ser definit formalment per La Via Camperola com "el dret de cada nació a mantenir i desenvolupar els seus aliments, tenint en compte la diversitat

Què és la sobirania alimentària?*

Escrit per Esther Vivas

dimarts, 11 de febrer de 2014 20:40

---

cultural i productiva". En definitiva, tenir sobirania plena per decidir què es cultiva i què es menja. Les polítiques agrícoles i alimentàries actuals, però, no ho permeten. Pel que fa a la producció, molts països s'han vist obligats a abandonar la seva diversitat agrícola a favor de monocultius, que tan sols beneficien a un grapat d'empreses. A nivell comercial, la sobirania de molts països està supeditada als dictats de l'Organització Mundial del Comerç. I això, per posar tan sols un parell d'exemples.

L'essència de la sobirania alimentària resideix en el "poder decidir": que els pagesos puguin decidir què conreen, que tinguin accés a la terra, a l'aigua, a les llavors, i que els consumidors tinguem tota la informació sobre el que consumim, que puguem saber quan un aliment és transgènic o no. Tot això avui resulta impossible. S'especula amb la terra, es privatitzen les llavors, l'aigua és cada dia més cara, amb l'etiquetatge d'un producte amb prou feines sabem què mengem, Catalunya és una de les principals zones de cultiu de transgènics a Europa. La llista podria continuar.

Com portar aleshores aquesta sobirania alimentària a la pràctica? Participant en grups i cooperatives de consum ecològic, horts urbans, comprant directament a productors locals i ecològics, amb la cuina compromesa i de km0. Iniciatives que posen en contacte a productors i consumidors, que estableixen relacions de confiança i solidaritat entre el camp i la ciutat, que enforteixen el teixit social, que creen alternatives productives en el marc de l'economia social i solidària, i que demostren que hi ha alternatives.

El repte es fer arribar aquesta sobirania alimentària al conjunt de la població. I per fer-ho calen canvis polítics. A Catalunya és urgent que es prohibeixi el cultiu de transgènics, que contamina l'agricultura convencional i ecològica, cal un banc públic de terres que faci accessible la terra a aquells que volen viure i treballar al camp, és imprescindible una Llei artesana adequada a les necessitats del petit artesanat, és clau reconvertir els menjadors de centres públics (escoles, residències, universitats, hospitals...) en menjadors de cuina ecològica i de proximitat amb la compra de productes a la pagesia local, i introduir el "saber menjar" en el curriculum escolar.

La sobirania alimentària és possible. Tot depèn de nosaltres, de prendre'n consciència, construir-la en el nostre dia a dia i exigir que es porti a la pràctica. Si volem, podem.

*Article publicat a Etselquemenges.cat, 16/01/2014.